

Ese de două ori în săptămâna: Joi și Duminică; era cindu-se prețindere importantă materialelor, va fi de trei sau de patru ori în săptămâna.

Prețul de prenumerare.

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
dumetate de anu	4 fl. v. a.
petru	2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
dumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratii se fac la toti dd. corespondenti ai nostri, si de adreptul Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditură; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anotimpne nu se vor publica.

— XXX —

Într-un anunț și alte comunicări de interes privat — se responde căte 7. cr. de Albina; repozitul se face cu pretin scadut. Cetățile timbrului căte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, în 6 martiu 1872.

Mai de unadi, la multele interpelări ce ni se facuseră, pe temeiul unor reporturi ce primirămu de la București, amintirămu între „Varietăți”, cum să splica caușa și motivul, pentru care „Romanul” din București, cea mai mare, mai latită și mai națiunale făția romana, ignoră de totu luptele năstrel din diecemvrie în coci, în Dietă ungariei, lupte încordate și dintre cele mai momentosă și serioze, lupte pentru dreptul să medilócele de existență și cultura națiunale. Cu profunda parere de reu trebuie să spunem că, caușa se atribue dlu A. Papiu Ilarianu, carele sub pseudonumele de „Camiliu” are referată a supraafacerilor năstrel la acea pre stimata făția. D’ar — am spus cu o cale că: noi ne indoim; ne indoiamu firesce, caci nu poteam pricpe: din ce motivu dlu A. Papiu se ni fie năoa contrariu, — contrariu, pre cum unu amicu alu nostru din București ni se sprimă — pana la unu gradu, în cătu ar preferi să péra caușa, chiar națiunea romana, decătu ca ea să fia salvată prin concursulu nostru, alu celor de la „Albina.”

Astădi, cu „Romanul” nr. 42, din 13 februarie în mana, ni se dă o nouă probă despre spiritul de netolerantă și injuria ce nutresce în peptulu seu dlu „Camiliu” facia de noi. În citatulu numeru dlu Papiu scrie — ér din Viena, o lungă corespondintia despre „pozitivă politica a romanilor din Transilvania”. Aceasta corespondintia se occupă mai vertosu de luptă și tendintă activistilor și passivistilor, și referitoru la acestea, că date și idei positive are, mai preste totu le-a imprumutatu din articlii co a năstră făția, „Albina”, le-a adus in această luptă. Si eu tōte aceste, „Albina” este ignorata, ca sūcum ea nici n’ar essiste, pre cindu în tōte publiculu nostru națiunale, de din cōci de Carpati scie, că in această mare luptă inca de la 1869 înceci, nici una alta făția romana n’au luat o parte mai activă și mai pronunciata de cătu noi.

Dlu „Camiliu” scrie: „program’ resistintiei passive isi are aperatori sei in diarele „Gazeta Transilvaniei” și „Federativa”; ér program’ archiepiscopescă (adeca a metropolitului Siaguna) este apărata in „Telegr. Român” din Sibiu in „Patria” din Pesta și in tōte diareile magiare.”

Va se dica, pana sì de foile magiare scie dlu Camiliu, insa pre „Albina”, pre cea mai latită făția romana de din cōci, dlu Papiu n’o cunosc. Nu cumva o retace domni’ sa, ca cetitorii Romanului, prin amintirea ei să nu-si aduca a minte, cumca acelesi idei si argumintele — cu multe septemăni si luni mai năinte le-au cetitu in Albina?!

Fia cum va fi, noi suntemu convinsi, că pasarea dlu Camiliu, este in contra programei „Romanului” si este unu greu abusu de increderea de care se bucură dsa din partea directiunei acelui foi.

Dar dlu Papiu are totu dreptulu d’ă ignoră — pre ori cine nu pote suferi; acestu dreptu i-lu dà orgoliulu imensei sale ambițiuni: insa — déca i placu ideile năstrel si — ambițiunea sa nu-lu retiene d’ale adoptă, marturisimă că am fi dorită ca — intru interesulu causei si demnitatei năstrel națiunale, să nu ni fia ignorat nici faptele său luptele, macar să le fia atribuitu vre-unui dulce amicu alu seu, numai să nu fie remasă ele ascunse naintea marelui publicu alu „Romanul” pre care noi punem, dupa cum merita, multu, forte multu temeu, si tienemu că — este chiar pe-

cătu ca elu să nu aiba cunoștinția — mai vertosu despre aceea, cum stepăuirea ungurăsca carea astădi dispune de pung’ă năstra, scote din acēstă pentru ale ei scopuri, cătu ea vré, dar năoa ni denegă medilócele de cultura, si cum in acēsta privintia, cea mai resolută si incordata lupta a năstra in Dietă loru, ramase fora nici unu resultat!

Să nu pricpea dlu Papiu adunc’ă importantia a acestei cause? Pana intru atâtă să-lu fia orbitu patim’ă sa personală?! — Atâtă este intrebarea si covenitulu nostru din urma in acestu obiectu. In fine inca un’ă.

Dlu A. Papiu Ilarianu este acela, carele de cātiva ani in cōci predica politică, — ni-a predicat’o să năoa, ca — facia de archierii nostri națiunali, cindu este vorb’ă de a-i atacă pre aceia pentru portarea loru cea antinatiunale, diaristi uniti să atace pre cei uniti, ér diaristi ortodosi pre ai loru.

Desi noi n’am acceptatu foră rezerva acēsta massima, totusi pana la unu gradu 6re care i-am recunoscutu îndreptatirea.

De aci a urmatu că, de să la casuri speciali am remarcatu și noi miserabilitatea unui său altui eppu de alta confesiu, totusi atacuri capitali, atacuri asia-dicendu de mōrte, am refusat consecintime a îndreptă in contra episcopilor de alta confesiu. De repetite ori buna óra ni s’au comunicatu din Lugosiu si de aici — cele mai cumplite atacuri contra parintelui eppu greco-estaticu Olteanu, si noi — nu le-am publicat, in cătu din Lugosiu, prin amicii nostri ni s’au insinuatu că, — dōra ne-a corruptu si pre noi parintele Olteanu cu banii fondului dispositiunile.

Ei bine: cum dlu Papiu, dupa a sa doctrina, nu se scie infrenă si moderă in atacurile sale contra parintelui metropolit Siaguna? său — cum „Romanul” nu pricpe că, in atacurile dlu Papiu, tocmai pentru că ele sunt in contra doctrinei sale, trebuie să fia — dora pe contă confesionalismului, o dosa mare de patima si essageratiune?

Asia c̄edemu că — nime sub săre nu ni pote insinuă simpatii cu politică a parintelui metropolit din Sibiu, pre

care de atătea ori am combatut’o: ba

chiar și in cele bisericescă — a rare ori

am mersu mana in mana: insa atacuri

ca cele ce i face in „Romanul” dlu Papiu,

— ni implu sufletulu de grătie, si

— fia inereditati dñii de la „Romanul” că, prin astfelui de loviri necalificabili, nu-si ajungu scopulu; la creștinii

nostri de din cōci celu putiu, cari numera ca la dubue millione de suflete, nu

pre parintele metropolit, ci — pre sine

se facu uriti si suspecti!

A dice despre metropolitul Siaguna: „Unu astfelu de monstru nu mai essiste in istoria intréga a omenirei,” — este pre cătu de essaltat si prostu, pre atătu de malitiosu.

A scrie ca positivu despre metropolitul nostru, si inca a adauge că „elu insusi o spune,” cumca MSa la anul 1865 i-ar fi adresatu cunintele: „Eminentia! Me dōre multu că me vedu silu, a sacrifică ungurilor poporulu romanescu; dar — mi este neposibilu a lucră astfelu. Eu te obligu să asicuri pe iubitii mei romani despre bunavointă si gratia mea” ér elu, Siaguna, ar fi respunsu: „ad romanii vor fi supusi la ori ce va voi MSa să faca cu densii”, — acēstă va se dica, a nu cunoscse nici tonulu si maniera locurilor mai nalte, si a nu cunoscse nici pre Siaguna de felii; este — a

scorni o ticalosia, cu scopu — reutatisu! —

Asemenea sarbede si neessacte sunt cele cele atribuite metropolitului Siaguna in privintia dietei transilvane din 1863. In acea — pocita epoca, parintele Siaguna n’au fostu nici mai bunu, nici mai reu de cătu — ceialalti corifei toti. Rivalisau in „loialitate;” ér la noi, cari reprobam acēstă, inca mai costisită cauta altii, decătu Siaguna. O suta de esemplu am pote cită pentru de a ilustră acēstă. Noi am luptat si atunci.

In scurtu: Noi — nu suntemu partisani de ai metropolitului Siaguna si nici n’au fostu vre o data; oposiția năstra facia de directiunea politica a Esc. Sale este mai intensiva si — de sicuru mai serioza si mai eficace de cătu a 6menilor de tagm’ă lui Camiliu; insa Siaguna este metropolitul nostru, nu octroatu a supr’-a-ni, ci chiamatu la dorință năstra; elu este in biserică demnus si plinu de merite: si de aceea — unu limbagiu si o maniera ca cea din „Romanul” ne dōre si ne vatama.

Noi cunoscemtote slabitudinile Metropolitului nostru, cunoscemt si pre ale altora si — eu bunu cugetu potem afirmă că — parintele eppu Olteanu din Lugosiu, desă inca baietelu in asemeneare cu betranulu Siaguna, in multe privintie, si a nume in cutesantia anti-națiunale si in cinismu dejă la intrecutu si — asia se vede că o’so duca fōrte de parte, — foră ca in se fia manifestatu pana acumă macaru o linia urma de verutu si de merite ca ale parintelui Metropolit. Pre acel’ă deci lu recomandămu amabilei atentium si maniere stilistice si diaristice a dlu Dr. Aless. Papiu!

Gluma să fia. Dorintă năstra serioza e: de 6re-ce dnii si frati nostri

de peste Carpati, au destulu si pre multi necasă si de lucru la sine a casa, caute-si de lucru a colo, ér năoa deen-ni pace că noi — ne vomu ingrijī de noi. Dlu Camiliu nici ni-a facutu pana acumă vr’unu bunu serviciu cu articlii sei din Viena, si — dupa esperiintă de pana acumă, nici nu potem astepta de aci incolia vr’unu bunu serviciu din partea-i. Pecatu do timpu! Ingrōpe-se in biblioteca-si că acolo e campulu lui — acolo ilu vom stima.

Déca cineva s’ar afă se nu fia preputu bine intentiunea acestoru espeptoratiuni, — éta o repetită in trei cuninti: nu am vrutu se aperămu pre Metropolitul Siaguna, că — să ni aperămu de veninulu dñii Papiu sentimentele si interesele năstre națiunali.

Observămu pentru dd. ceditori ai nostri cari se occupă si de „Telegr. rom.” că noi am scrisu aceste reflexiuni năinte de a ave cunoștinția despre amabilele si — naltu-crestinescile espeptoratiuni in cei duoi din urma nri ai „Tel. rom.” dupa cum insa le-am scrisu intru interesi causei năstrel asiă le si sustinemul din aceeasi convictiune; ér espeptoratiunile Telegrafului le vomu apretiu in nrulu viitoru.

Pre cindu in Dietă Ungariei sassi jocă rol’ă celor loiali si devotati magiarismului, pana si guvernul de astădi — cu trupulu si cu sufletulu; pre cindu mai de unadi Baussmern mérse in caciularea magiarismului, pana a-i supune si sacrifică chiar dreptatea si umanitatea națiunalitătilor: totu in acelui timpu alti domnii sassi implu foile din Germania cele mai sfasietorie plansori si vaierări pentru brutalitatea barbara a stepanitorilor magari si a magiarismului peste

totu, si pentru calcarea in piciora a drepturilor Transilvaniei, — si — striga după ajutoriu, după interventiunea Germaniei, in favorea sentinelei germane din Transilvania! — Acēstă este politică, onorea si credintă nămișca, după care deputatiunguri traducu proverbialu nemtiescă: „Ein Mann, ein Wort” — cu: „credintă sassescă.” —

In politică esterna pré putine evenimente mai remarcabili se ivescu, — intre aceste pe noi mai de aproape ne interesa o nouă conveniune subscrise in 28 i. c. de contele Arnim, reprezentantele guvernului germanu si Pouyer-Quertier, ministrul de finanțe al republicei franceze, prin care s’au imbunatatit pré esentialmente relatiunile cam încordate ce există intre ambele state rivale.

Prin acēstă conveniune s’au statutu ca a patră dumetate de milliardu impreuna cu interesele sale de 150 milioane, ce conformu tractatului din 12 octombrie 1871 trebuia să se solvăsca pana la 1. mai a. c. in dōue rate septemanele, să se solvăsca acuma foră a mai asceptat termenul defiștu, débrece banii toti stau gata in cassele tierei; deci ministrul de finanțe al republicei franceze a facutu propunerea pentru a solvi la momentu, déca guvernul germanu va iertă unu discontu de 5%. — Guvernul germanu s’au invoitu numai de cătu la acēstă, foră a mai pasă inainte cu aroganță de mai năinte, că dacă se vor si plati tōte indemnisiile de resbelu inainte, totusi nu iertă interesele statorite in tractatul respectiv, — si asié guvernul germanu astădată arestându mai multa bunavointia, noulu tractatul s’au facutu si subscrissu într’unu restimpu scurtu, abia de vre-o 20 de 6re.

In acestu tractatul e de amintită si acelu incidente remarcabilu si curiosu totu de o data, că Pouyer-Quertier nu figurăda ca ministrul alu „republicei franceze” ci ca reprezentantele Franciei care impreguijare la tōta intemplare trebue să aiba insemnatarea sa mai alesu in urmarea miscarilor si agitațiunilor monarchiste, cari s’au pututu dejă in lucrare prin pretendentii de tronu foră a-si mai ascunde tendintile loru facia cu guvernul republicei, care acuma de bunăsemă se va fi convinsu că slabitudinea sa si lipsă de o resolutiune firma, au contribuitu multu la incurajarea acestoru machinatiuni egoistice si antipatriotice, — deci nu incapă nici o indoie că o sincera si energica atitudine a guvernului in curendu ar pot pune capetu la tōta machinatiunile acestei si republică — Fraciea, ar fi salvata de strigoiii sei.

,„Szombati lapok” si dupa ele mai multe gazete ung. aducu unu articolu, minunatul scrisu in cauza baniei națiunale, care articolu pentru agerimea si cutesantă argumintelor sale, se atribue da a dreptulu betranului Kossuth din Turin.

Despre starea constituiunismului unguresc de astădi, acelu articolu scrie:

,„Pana acolo am ajunsu, incătu omulu trebue se tremure candu aude că o nouă cestiune are se vina in desbatere in dietă din Pesta. Pentru că in năinte se pote vedea că — ér are să cera noue sacrificia. — Dieu o să venim, de patriotii o se oftedie, că — de n’ar mai fi Dietă!”

„Déca constituiunismulu, pre care ui l’au restituitu pactulu său tergulu afaicerilor cu mōrte, este astfelu, apoi de cătu acestu constituiunismulu celu mai impetrîtu absolutism este mai putinu despăgubitoru de speranță. — De apesarea fizica, pote să fia scăpare, dar

aceea ce ni se face prin noi, sub forma de constitutiune, este chiar sinucedere, in celu meu estinu intelese alu cuventului! —

Auditii domnilor activisti! —

In siedintia de ieri si de astazi a Camerei deputatilor din multe incidente, precum preste totu din declaratiunile si pasiile oposiitionei, din sistem' ei de a lungi vorba de spre tot, — s'a arestatu ca, opositiunea in totu modulu tinde, ba lucra chiar a *impedecă votarea speciale a legei asia-numită reformată pentru alegeri*. Motivul — inca se scia. Este, pentru ca opositiunea prin legea acăsta este amenintata a perde celu putienu vr'o trei dieci de deputati prin orasiele ungurescii mai mici, ai carora proprietari de căte o casutia cu 2—3 chilii, au să părăd dreptul de alegere. Unguri, candu este vorba d'a perde ceva din ceea-ce au apucat in mana, se lupta in contra si nu dau o data cu vieti! — In acăsta causa insa opositiunea romana nu are acolasi interesu, si de aceea ea nici nu se mesteca in certa.

Unu deputatu nationalu dise sambata trecuta in Camera deputatilor Ungariei, cumca legile, candu se aduceu in Casa tierei, dejă sunt votate — in Clubul deákistilor. Este unu adeveru necontestabilu. Diet'a este mai multu o forma, o comedie care costa bietului poporu cam unu milionu de florini pre totu anulu.

Deci — acelu Clubu deákianu, omnipotinte, ieri s'er'a a oteritu, ca in scurtulu timpu de inca cinci septemani alu acestei sessiuni, urmatorele obiecte, in urmatoriu rondu să mai desbatu si votude: 1. *Legea despre prolungarea mandatului deputatilor pe cinci ani.* 2. *Legea despre necompatibilitatea mandatului deputatilor.* 3. *Despre impreunarea capitalelor Buda-Pesta.* 4. *Pentru infrenarea abusurilor la alegeri.*

Aceste proiecte de legi se vor luă in desbatere indata dupa terminarea legei electorale, ér pre cătă acela n'ar fi inca pregatite, se vor luă in discussiune dintre cele pregeatice urmatorele: 1. *Despre contracualisti;* 2. *despre universitatea din Clusiu;* 3. *despre contractul cu Lloydul de Triest;* 4 *despre unele credite suplementare si inca căte-va de asemenea meritu secundariu.*

Casa Representantilor Dietei ungurescii ieri, marti, sf teatrulu unor intemplaminte — forte drastice si — in mare gradu chiar scandalose. Majoritatea dreptei, abatendu-se de la testulu regulamentului, acordă dreptul de cuventu — la discussiunea generale a supr'a legei electorale — dlui Julius Schwarz din stanga, fiindu că scia, cumca are să atace si să batjocuriasca pre stanga, de care se tienea pan' acuma.

Dlu Schwarz, barbatu teneru, dar forte eruditu si eminente oratoru, insa cam essaltat si unilateral, tenu o filipica de cinc patrate de óra in contra stangei, a nume in contra stangei centrali, a domnilor Tisza si Ghyczy. Multe adeveruri i tranti in capu, multe pecate i enumea, multe slabitiuni i descoperi, dar totale le fece intr'o furia, ce e dreptu forte elociente, insa mai vertosu in contra personalor conducetorie prin care tocmai se dovedi pre facia că, motivulu i-a fostu: *ambitioanea seu rivalitatea, vanitatea si susceptibilitatea personale*, ér scopul: *compromiterea acelora si slabirea opositiunei*, prin urmare facerea de servitia guvernului si partitei lui, carea-lu si aplause pana la extremitate! Politic'a guvernului — nu a sprignit'o de felii, ba adesea o condamnă, principale liberalismului le profesă si tineea susu, insa in opositiune si capii ei isbidi infricosiati.

Unuadeveratu Erostrate, acestu d. Schwarz Gyula. — Dar acestu exemplu dovedi chiaru ca lumii a sôrelui, cea-ce noi de mai multe ori am spusu, cumca Regimulu sufera, ba nu numai sufere ci chiar *aplauda si sustiene barbatii de opositiune*, cari — in contielegere secreta, seu si foră acesta, dupa firea si moral'a loru ocazionalmente isbescu in opositiune, combatu pre capii ei, si astfelii spargu seu celu putienu slabescu legatur'a de solidaritate si armonia intre membri ei.

Aduca-si a minte onorabilulu nostru Publicu de asemenea aparitiuni, asemenea politica si morală in sinulu opositiunei nostre națiunale si — va pricpe multe, ce altfelii i se imparsu enigmatisch; a nume va pricpe — legatura ce susta intre o parte a opositiunei nostre națiunale si conlucrarea loru intr'o direcție cunoscuta cu „*ca din tufa*“

Dupa ce proiectulu de lege electorală a regimului cui o majoritate de 42 de voturi se primi de base pentru desbaterea speciale, pana se se tréca la acăsta, se luara in discussiune propunerile stangei in privint'a necompatibilitatii mandatului si a infrenarei abusurilor. La acăsta ocazie unii oratori din stang'a este prima pronunciarea cele mai aspre invective si chiar inculpări contra regimului. Asia Csanyi buna óra dise, că — *„in acăsta dieta siedu deputati cari au insielat pre alegatorii loru,“* ci că — pentru ca să se pote sustine la potere „*ministeriulu si ministrul de interne au trebuita de medilóce oprite si neonestel!*“

Nu se pote descrie scomotulu si confusiunea dreptei, si presedintele chiamă la ordine pre oratoru, amenintiendu-lu chiar si cu detragerea cuventului. —

Cătu de populariu este guvernulunguresc, astazi stepanitoriu in tiéra, si elu insusi cătu de mare incredere are in sistemă, meritele, demnitatea sa, se pote judeca — nu numai din pre ingrijigurile ce elu face prin legile restrictive de dreptul poporului, ci și din momentul faimei ce foile opositiunii incepura a respondi ca o fapta positiva, cumca adeca acestu guvernul de că ar avé *trei milioane de florini disponibile pentru acoperirea speselor la alegerile viitorie, cu alte cuvinte, pentru de a corumpe pre alegatori, a cumpără — increderea populului!* Sudorea bietului poporu are să fia risipita pentru d'a corumpe pre poporu, ca elu insusi să ajute cu votulu seu, prin alegerile sale, a sustine unu guvern, ce nu i-a facutu nici unu bine, si nu i-a largit ușa asecratu, ci ingustatii si periclitatiu drepturile si folosele!

Trasur caracteristice, din Dieta si de pre langa ea.

Cea mai nedumerita cuventare, dintre cele vr'o 60 ce se tienura in discussiunea generale de 10 dile, asupr'a proiectului de reforma a legei electorale, — a fostu a deákistului Szilágyi Dezsö, de unde si triumful si laud'a in castrele guverniali nu mai cunoșteau margini. Insa — nu multu tienu iubilulu. Stangaciu curendu astala că acca cuventare — nu este opulu mintei dlui Szilágyi, ci este imprumutat — fora scirea autorului, adeca furata de la renumitul oratore anglu conservativ Low, este — asia dicendu din cuventu in cuventu traducerea cuvertarii pre care acesta a rostit'o acum siese anu, la asemenea ocasiune, in parlamentu de Londra.

Acesta o data constatatu, laud'a si triumful deákistilor iute se prefacă in *batjocură si rusine*. Low, se pronuncialo, ér lo, in unguria va să dica calu. Deci acuma opositiunii dicu si scriu: „*acea stralucita cuventare a esită din capulu calului; deákistii ne-avendu in altu propriu capu arguminte pentru planurile loru, le-au imprumutat de la calu.*“ Acăsta s'a facutu proverb.

Nici unu oratore si nici unu discursu n'a fostu atâtă satirizat si combatutu, si inca din ambele parti ale Casei, ca a lui Pappu Sigismundu. S'a spusu la timpulu seu in „Albina“ că dlui Papu a adus agere si aspre argumente contra regimului si proiectului seu; — pentru acăsta oratorulu nostru este aspru atacatu din drépt'a. Dar asemenea s'a spusu că, la incheiere dlui Pappu Sig. totu a votatu cu guvernul si i-a primi proiectul de base; — pentru acăstă elu este atacatu si satirizat din stanga. Horváth Sándor — buna óra, disse despre atitudinea dlui Pappu Giga, că — se asemenea acelui sierpe, carele se apuca cu capulu de coda si insusi se musica, cu aceea diferenția insa, că pre candu sierpele se musca cu capulu de coda, dlui Pappu s'a musicatu cu coda a de capu!“ —

„Motii“ nostri, in discussiunea despre legea electorală — au jocatu o rola. J. Schwarz a provocat la motii, pentru ca să intrebe din Aless. Mocioni: *déca óre motiul si-pricpe interesulu si si-l ar afirma prin votulu universalu?* — Firesce că romanii au respunsu — dă, si inca forte bine, mai bine de cătu domnii străini. De atunci mai multi oratori revenira la motii; Irányi luni-a trecuta, voindu a curmă disputa de despre motii, cită pre unu flosofu carele a disu că — *de buna séma sioreci mai bine si pricpe interesulu propriu, de cătu pisică.* Dar acăsta tocmai ageri cestiunea si — disputa se continua in coridore, ba si pre strade, pana ce in fine prin date positive se constata, că proprie motii sunt o nuantă din cele mai intieleginti si deosebite ale națiunei romane, spre tota intempla-

rea mai intieleginte de cătu — nemesisi din Unedora si de pre aiuria, cari si astazi mai credu amagitorilor domni unguri, cumca privilegiile loru, imunitatea de dări si de sarcinile publice — curendu are să li se restituiesca! —

Dintre 60 de oratori cari au vorbitu la proiectulu legei electorale in discussiunea generală, 49 au fostu din opositiune, intre acestia 4 romani, doi Mocioni, Babesiu si Bonciu; ér in partea drépta numai dl Pappu Sig. carele si elu — a condamnatu proiectulu guvernului. Va se dica dintre romani nime n'a avutu curagiul a sprigini — pre parintesculu ministeriu magiaru. A semtitu acestu votu de neincredere dnii stepanitori, si de aceea luni, la incheierea discussiunei gen. atâtă referintele comisiunii centrale, contele Szapary Gy. cătu si ministrul de interne dl Tóth Vilmos, specialu se aperara de atacurile romanilor a nume de ale lui Mocioni si Babesiu. — Óre de ce nu au ignoratui ei pre romani? Respusu: *Pentru că, lipsiau activitii cari să-i combata.* —

Din esperintele mai recenti mai vertosu, se dă cu socotél'a, si coridorele Camerei sunt locul unde se constata atari aparitiuni, — că istetimēa guvernamentală a inventat o nouă manopera d'a paraliză, incurcă si slabă opositiunile si a nume *pre cea naționale*. Acăsta manopera este că: la o séma de ómeni se dă voia a atacă pre guvern, in parlamentu si prin diaristica, insa atacandu-lu — totu să-lu spriginesca, parte votandu pentru elu si ai lui, dar mai vertosu agitandu contra solidaritateli, disciplinei si conductorilor opositiunei. Se dice că multi atari ómeni si unele diare de acăsta natura ar primi chiar subveniuni din fondulu dispositiunialu. Ce va fi adeverulu, noi nu potem să soim, că noi pricepem si scim — este că, atari ómeni si respective foi, multu mai mare servitul facu stepanilor de la potere prin spargerea increderei si solidaritateli in opositiune, de cătu ce i strică prin cele căte va atacuri *fora nici o urmare*.

Este bine a cunoscere aceste metode si repeti, pentru ca să ne scim feri de ele, să nu ne amagescă limb'a cea rosie si lunga, candu inim'a este mica si negra, ér faptele si tendintele sunt blasteante! —

Ce nu nescocesou si nu punu potericii in aplicare, pentru scopulu d'a amagi lumea si d'a se sustine la potere!! Dar óre omului, si prin omu — poporului — de ce i-a datu Domnediu minte?!

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei representantilor din 28 iunie.

Dupa ce ministrul pentru instructiune si investigamentul publicu a respunsu la unele interpellatiuni adressate lui, se continua discussiunea generala a supr'a proiectului de lege in privint'a reformei electorale.

B. Halász spriginesce proiectulu lui Tisza si spune regimului din capulu locului că proiectulu de lege substernutu de elu Camerei, va provocă nemultiamire intocmai ca voturile virili. Ministrul firesce afirma că voturile virili n'au provocat nemultiamire in tiéra. Dar ministrul, asia se vede, capeta reporturile sale despre stimulatiunea poporului din isvorulu din care le capeta acelu omite supremu cartuia notariului i-a reportat ușor: „Ce se atinge de stimulatiunea poporului, acăstă si in general rigorita, fiindu timpulu umedu si frigurosu.“

D. Szilágyi din drépt'a printre unu discursu lungu isi aretează capacitatea de a recita oratiuni — furate de la oratorii parlamentului anglezu, si istetimēa d'a aperă o cauza — nedreptă si rea. (Vedi articulul specialu referitor la surlul dlui Szilágyi.)

C. Ghyczy cu privintia la famos'a vorbere de ieri a lui I. Schwarz, observa că tare s'a uituitu audindu că in statu nu sunt drepturi omenești, dreptu aceea — dupa ce noi totu cu puterea exceptiunea traimus in statu — in tota lumea n'ar fi drepturi omenești (ilaritate.) Cuvenitatorul nu crede că Schwarz a vrutu se pronuncie indreptatirea poterii absolute, a despoticismului in statu. Elu a pus omulu intr'o linia cu dobitocele. (Applause.) Schwarz citandu unu exemplu din Franta a afirmat, că nu potem dice că cele 15 milioane de locuitori din Ungarie sunt in adeveru cetateni ai patriei. Dlu Schwarz a sburat ușor asia de susu in regiunile teoriei, de nu mai vede codrul de arbori, si nici lumea n'o mai vede!

Ghyczy trece apoi la cele ce D. Szilágyi a disu cu privintia la Ardealu si observa că, daca sistem'a electorală in Ardealu si in Ungaria are să fie egala, precum a disu Szilágyi insu,

atunci urmădia că anomali'a ce domnesce in Ardealu, trebuie să se delature. La afirmatiunile lui D. Szilágyi cu privintia la censulu pentru oras, Ghyczy arăta că in legea din 1848 censulu pentru casele din orasiale cu magistratu regulatul e forte moderat si că multi dintre cei ce dupa acăsta a avutu dreptul de alegere, prin legea nouă sunt eschisi de la acestu dreptu.

D. Bonis, spune verde in ochii guvernului că proiectulu de lege ce l'a substernutu ca-se este numai unu midilociu bine calculat pentru a-si sustine majoritatea. Densulu vede in acestu proiectu două intenții ale guvernului. Un'a e, a eschide pe romani din Ardélu de la legalitate, cea lalta: a avé in Ardélu unu refugiu pentru alegarii sei cadiuti in Ungaria, cari, ca Rouher in Corsica, se potu alege contra vointei intregei tieri. Starint'a guvernului — incheia Bonis — ar trebui să fie a multiamii totă naționalitate, prin acăsta lege insa si le face pre totă neamice, căci acăsta lege nu va multiamii nici pre unguri nici pre celelalte naționalități. Din acestu motivu nu primește proiectulu de lege.

Al. Csiky polemisdeia cu vehementia contra ministrului de interne, si nu primește proiectulu de lege, pentru că prin elu se introduce unu censu mai mare decătu introduce legea de la 1848, pentru că sustine positiunea abnormă a Ardéului, nu dispune nimicu precisu in privint'a incompatibilitatii, nu ieșe measurele pentru a dă Camerii membri pre deplinu nedorind, nu face nimicu spre delaturarea coruptiunei si a esceselor ce se facu la alegeri. Votădria pentru proiectul lui Irányi.

Aredicarea siedintei la 3 óre.

Siedint'a casei representantilor din 29 iunie.

Se deschide la 10 óre. La ordinea dilei e continuarea discussiunei generale a supr'a proiectului legii electorale.

G. Stratimirovits: Ieu cuventul, on. casa, pentru a inteti corigerea unui defektu essential alu legii de la 1848 — imbunatatirea sörtei confiniului militariu. Mi veti permite, dloru, că legea electorală este oglindă politicei ce o urmă partidă domnitoria a tierii. In statele unde se promova interesele conservative si partecvari, se sacrifică libertatea — ordinei, si censulu mare, restrictive libertati de alegere scutesc clasele stepanitorie. Aceasta nu e proiectul de lege alu unei reprezentante de poporul ce sta a supr'a de partide si considera interesele tierii si ale adeveratei libertati, ci este proiectul unei partide ce venidea interesele sale speciali si proprii. Definitiunea censului e cu totul arbitrar si nu e basata uici pe latiunile noastre culturale nici pre cele sociale si naționale-economice. Oratorele nu vede nici unu motivu ratificabilu din care tieranului ce posiede unu patrariu de sesiune se acordă dreptul celu mai pretiosu, dreptul de alegere, era altuia care-si implinesce detinint'a de milita, i se detrage, numai pentru că are cu a palma mai putienu pamant, séu pentru că plătesce cu unu florinu mai putienu dare decătu altul. Revenind la reprezentant'a confiniului militariu ban., dice că, de óre ce dupa legea de la 1848 pre 110,000 de locuitori cade căte unu reprezentant, pre candu in Ungaria cam 30,000 trimitu căte unu deputat, si dupa ce provincialisarea e fapta implita, dreptul si etatea pretinde, ca numerul cercurilor electorali să se mariasca in proporție poporului. Reservandu-si dreptul, de a motivă unu amendamentu in acăsta! privintia la locul competente, se alatura proiectului lui Irányi.

A Szilágyi afia pentru proiectul de lege numai o declaratiune; acesta nu este alta ca de cătu unu midilociu pentru a ascurta victoria partidei de achiziție la alegerile viitorie. Efectul proiectului de lege va fi suprimarea ungurilor, si deci nu-lu primește de baza a desbaterei speciali.

G. Bausznern afia tocmai contrariul, că adeca prin neprimirea proiectului de lege s'ar suprima magiarii de celelalte naționalități! Se-mint'a magiara insa este purtatōri'a ideii de statu in Ungaria si acăsta ideia de statu i-e este sântă, si deci nu vre să o periclite. Elu dupa naționalitatea sa e némti, si e superbă pre naționalitatea sa, dar in privint'a politica elu e magiaru (!) si vre să sustine dragul de elu suprematia magiariului; căci — dupa nația sa inteleptiune svabescă — asia pretinde ideia statului. Primește proiectul de lege.

J. Vajda afia legea de la 1848 pre langa totă defektele ei, multu mai buna decătu proiectul de lege ce l'a presentat guvern-

lu acuma casei, si prin care se pretinde a se reforma legea vechia defuatu. Densulu aréta apoi din paragrafu in paragrafu cum se delatura principiale liberale din legea de la 1848 si că totul e facut spre a se sustine guvernului la potere si cárma, caci numai astfel isi pote aplicá densulu impregurare de ce in proiectu de facia nu se facu dispusetiuni pentru pedepsirea esceselor si coruptiunilor ce se comitu la alegeri. Primesce proiectu de resoluție alu lui Irányi.

Siedintă a casei reprezentantilor din 1. martiu.

Dintre oratorii ce participa astazi la discussiunea generala a supr'a proiectului in privinta reformei electorale, L. Dobsa a fostu carele prin interesantele seu discursu a atratu atentia Camerii. Antevorbitorii sei A. Degre, C. Szatmáry si P. Moricz respingu proiectul de lege si primescu proiectul de resoluție prezentat de C. Tisza. L. Dobsa insa, desi se tine de partid'a lui Tisza, primesc votul universal si deci proiectul lui Irányi, precum fecere mai toti coi liberali din centrul stang', astfel incă Irányi, coriseul partidei de la 1848, invins astata de Tisza, capulu stang' centrali. Din interesantele discursu alu lui Dobsa estragemu urmatorele:

Ea — asia si incepù discursulu — eu, on. casa, nu poftescu ca pentru Ardélui să facem la lega separata, eu poftescu sufragiul universalu, poftescu votarea secreta (aprobare din stang'a extrema), poftescu impartirea egala a cereurilor, adeca dupa numerulu sufletelor, si poftescu in fine incompatibilitatea. (Aprobari in stang'a extrema.) Din tóte acestea nici urma nu se afla in proiectulu de lege. Este in elu ceva bunu si acésta este conscriptiunea prealabila a alegetorilor. Dar nu acésta este esenția. Acésta e numai garnitur'a, carea nu face grasa carnea slabă. (Ilaritate.)

On. Casa! De căte ori se redica voci din acésta parte in interesulu drepturilor poporului si alu constitutiunei, voci, care incaldeșe ca radiele sòrelui, care sunt curate ca cristalulu, simple ca adeverulu, din partea de din colo (a guvernului), mai alesu candu diet'a se apropi de capetu, suntemu suspiciunati că vorbim , catra cei de a casa. Facia de acésta suspiciune dechiaru forta reservă, că — da, vorbescu catra cei de a casa. (S'audim!) Me voi nișu a vorbi (ilaritate.) Me voi nișu a vorbi in interesulu drepturilor poporului si alu constitutiunei; me voi nișu nu peatru că diet'a se apropi de capetu, caci asia am facut la incepulu, asia sub totu recursulu sessiunei dietali, ci pentru că acésta mi este detorint'a. (Asia e! din stang'a extrema.) Dar dñeile vóstre inca vorbiti celor de a casa. Acésta este analogia intre noi. Noi insa (opositiunalii) candu vorbim, cugetam la poporu, voi cugetati—la potere. Noi vorbim in diosu, voi in susu. Acésta este difrentia intre noi. (Ilaritate si aprobare in stang'a, miscare in drépt'a.) — Cea mai intristatòria parte in acestu proiectu de lege este starea Ardélului. Ce este uniuinea? Lege, séu nu lege? Eu credu că e lege. Daca e lege, este ea lege fundamentala séu nu? Eu credu că e lege fundamentala. Ce este ideia legii fundamentale? Aceea că nu este iertat a o confunde si restinge prin o lege mai mica! Ce conditunédia ideia uniuinei? Legi uniforme intre cele doue tieri, procedere uniforma. Si ce conditunédia cele doue legi diferite? Impossibilitatea uniuinei. Eu cum convingu că daca romanii din Ardél ar agita contra uniuinei ca dlu ministru, densulu ar pasti contra loru cu cea mai mare energie si i-ar infrena, aci insa nu se infrena pre sine in susu (Asia e! din stang'a extrema.)

Acésta diferita lege e unu atentatu contra uniuinei. Séu dora tieneti dvostre că, constitutiunea numai pan' atunci e buna, pana candu nu vi restringe comoditatea, si candu o data vi-o restringe, constitutiunea si nu comoditatea trebue sacrificata? Este o astfel de invetiatura in scol'a absolutismului, nu insa in ceea a constitutiunalismului.

De altmintrelia acestu proiectu de lege nici nu e ratificabilu caci precum scimus, e indreptatu contra romanilor din Ardél (Asia e! din stang'a extrema.)

Acésta o potemu dice asia, intre patru ochi. (Ilaritate.) Guvernul iubesc a se numi guvernul parintescu daca elu este parinte, ér popórale copiii sei. Intrebu pe dlu ministru de interne, óre tiené-ar densulu cu scopu ca unu parinte, carele are mai multi copii, se impata intre acestia pane cu untu in diferita marime. Acésta nu liniscece inim'a copiloru, ba o revolta, pentru că destépta invidia, ura,

si popórale sunt copii. Dar cau'a certei ce se nasce intre ele este impartirea nedrépta a panilor din partea parintelui, in proiectulu de lege ministerialu.

G. Kemény, carele inca este reprezentante ardelén, apróba acésta procedere. Elu dice că nu considera natuualitatea, nu întréba pre nimenea, că de ce natuualitate se tiene, ci întréba că — óre este cutare individu patriotu bunu, onestu, apoi lui i-e totu un'a, si asia eschide pre romani neconsiderandu densulu natuualitatea. (Aprobare.)

Acésta logica n'o pricepu. Pentru ce nu se dà romanilor terenu ca și-pota dovedi patriotismulu. Eh, dar dlu Kemény — pote că se teme că romanii vor alege din punctul de vedere alu natuualitatii. Că — cătu de intemeiata este acésta temere a sa, a doveditul elu insusi cu unu esemplu. A disu adeca dsa, că in 20 de cercuri unde romanii sunt in majoritate, s'au alesu 19 representanti magiari si numai unu romanu. Intrebu dara, pentru ce pedepsti pre romani? dora pentru c'au alesu numai unu romanu? (Strigari din stang'a estrema: asia e, asia!) Eh, dar dlu Kemény scie că romanii mai curendu séu mai tardi vor alege deputatii loru din punctul de vedere alu natuualitatii! Si asia ii pedepsesc inainte ca — cattinariulu carele a batutu pre invetiacelulu seu pentru pocalulu ce-lu va sparge. (Ilaritate in tóte partile). Pentru că maestrulu dice că, curendu tardi vor sparge pocalulu. Dreptu are, caci invetiacelulu in adeveru va sparge pocalulu pentru că o data batutu va starui in totu chipulu a sparga pocalulu pentru care a fostu pedepstiu. (Ilaritate.)

In acestu tonu si spiritu continua Dobsa interesantele seu discursu ascutatul fiindu de intrég'a camera. Din lips'a spaciului insa fuseram constrinsi a ne margini la cele reproduse. — Aredicarea siedintiei la 3 óre.

Din cattulu Unedorei, 16 fauru an. 1872.

Pretiuitulu diariu „Albina“ in nrulu 12 a. c. reproduce in rubrica varietătilor, — ca o curiositate tista, unu estrasu dintr'o corespondintia a fóiei magiare „Magyar Polgár“ din Clusiu, in care se dice, că unu protopop romanu (pe care nu-lu spune cu numele,) din comitatulu Unedorei ar fi mersu prin sate in interesulu scolelor, cu care ocasiune intr'o comună ar fi provocat pe sateni ca să înfintie die si ei o scola pentru baieti; insa aceia se opusera cu cea mai mare resoluție, dechiarandu, că ei nu potu să plătesca dascalului 60 fl. pe anu, de óre ce sunt lipsiti cu totulu. Atunci protopopulu li dise, că va midiloci pe la locurile mai inalte, ca să nu fia constrensi la înfintarea scoliei, pentru care ostene'a satenii să-i dea apoi o sumă de 30 fl. Satenii se inviesc si depunu sum'a amintita in manile protopopului, si acuma sunt multumiti că au spapat asia usiori de pacoste ce ii amenintă cu înfintarea scoliei!!

Acésta e cuprinsulu mentionatei corespondintie a lui „Magy. Polg.“

De óre ce subscripsi inca apartenemu si ns numeramu intre protopopii romani din comitatulu Unedorei, si pîn urmare acea corespondintia ni ataca si a nostra onore, cea ce pentru noi e mai scumpa de cătu insasi viéti'a, ni luam voia, a ne adresă catra onor. redactiune a lui „Magy. Polg.“ din Clusiu cu rogarera: să ni spuna si să ni faca cunoscetu cu numele pe acelu protopopu romanu din acestu comitat, carele a comisua acea faptă scandalosă, spre detrimentulu culturei, si spre rusinea celerului romanu? rogăm să ni numescă deodata si comun'a unde s'a intemplau scandalul. Caci la din contra, déca nu va sci séu voi a face aceea, nci vomu si in dreptu a declară acea corespondintia de o calumnia reputațiosa, de o scoritura infama, a carei tendintă nerusinata nu pote fi alt'a, de cătu a aruncă o péta negra a supr'a administratiunei scolelor nostru confesionali, specialu a supr'a clerului romanu in generalu*)

J. Ratiu m. p.
protopopu rom. gr. or. in
tractulu Hatiegului.

J. Papiu m. p.
prot. rom. gr. or. alu tract. De
vei si adm. alu tract. Dobrei.

Muranu, (cott. Timisiorei,) 15 fauru, 1872.

(Unu comitetu parochiale care nu-si cunoște missiunea sa.) Dle Redactore! Determinata

*) Vedi asia. Acum véda ouorabilii dui de la „M. P.“ cum vor scapă de rusinea, ce a fostu menit' unui protopopu romanu. — Asié ni placu protopopii nostri!

fiindu diu'a de alegere de invetiatori suplinte in comun'a Muraniu, in 13 fauru st. v. a. c. poporul s'a adunatu in biserică, si finindu-se chiamare spiritului santu, multumea fù indreptata de presiedintele comitetului parochiale Atanasie Paulianu, spre a se adună in localitatea scolei, unde se va tiené alegerea de subinvetitoriu.

Deci intrandu dlu Inspectore Nicolau Cosieriu in scola, impreuna cu preotmea parochiale din locu; pana a nu pasi la actulu alegerii, facă intrebarea, că cine si ce a potutu fi cau'a de nu a voită comitetului a essecută ordinatiunea DSale, trimisindu pe dlu Georgiu Puticiu de substitutu invetitoriu?

Dlu preotu Petru Mihailoviciu ca localu directore, respuse că in privint'a acésta cau'sa e dlu presiedinte alu comitetului parochiale, A. P., impreuna cu membrii comitetului parochiale, si cu nescă omeni desfrenati cari nici măsă nici casa nu au. La acésta dlu presiedinte s'a seusatu numai de cătu ou aceea că nu s'a opusu ordinatiunei, ci numai persoanei dlu Puticiu.

Dupa ce se fini acésta, dlu inspectore pasi la actulu alegerii, si provocă pe membrii comitetului parochiale să procéda in privint'a individuilor candidandi, in intielesulu §. 13 p. I. din stat. organicu; dar ce mai intielegere buna fusa! Dlu Inspectore spunendu membrilor că sunt 5 recurenti si că dintre acesti 5 numai 3 potu fi candidati, era 2 insi nu — pentru că nu corespundu ordinatiunei legilor. Membrii comitetului parochiale audindu acestea nici de cum n'au voită pe acel 3 individu cari avău testimoniu de cvalificatiune, ci din contra pe unu tineru din cei 2 respinsi, carele estempsu a absolvat cursulu pedagogicu, cu numele Vulpea, — si cau'a acésta intr'adeveru e popa presiedintele A. P. cu notariul comunul Ladislau Ille, care de origine e unitu, si ambii intrigau pentru că aveau interesulu loru propriu, — de óre ce unu proprietariu bunu de acolo avendu o feta, si tinerulu fiindu june, se intielesera ca s'o dea dupa diasulu; din acésta causa dara nu voiau să puna in candidatiune, pe cei insurati, ci numai pre cei junii si necasetoriti, — acésta a calculatiune a fostu cau'sa si la aceea că in fine nici că s'a potutu tiené alegerea; ci se facă unu reportu Venerabilului Senatul scolaru din partea dlu Inspectore, cu propunerea ca onorabilulu comitetu parochiale să fie disolvat din cau'a renitentiei contra ordinatiunei din partea autoritatii sale superioare. — Er cu privire la tinerulu Vulpea, fiindu că au corruptu poporul cu beatura, ceea ce se poate documenta, v. Senatul e rogatu ca in intielesulu circulariului de sub nr. 64 de asta data a-lu eschide de la aceea alegere, si de la candidatiune.

Sumu convingus cumca la tóte aceste abuzuri, v. Senatul scolaru va luă cau'a cătu mai in graba inainte, si va esmitre o comisiune investigatoare in facia locului si pe comitetulu parochiale, care acum de presintu este, a-lu disolvă si a-i trage pe toti membrii la responsu din preuna cu dlu preotu ca presiedinte, de óre ce in contrandu-se ordinatiunilor mai nalte, si asia nu-si demini de a portă frumos'a demnitate de a grigi de biserică si scola. —

O vóce din poporu.

Aradu, 1. martiu 1872.

Ajutoriu in favorulu confratilor roman din satulu Blasius in Transilvania. Catra sum'a areata in nr. 14 alu pretiuitiei foi Albina — de 127 fl. 67 cr. au mai incursu:

De la dlu Joane Tieranu protop.

Lipovei. 15 „ 28 „

De la dlu Andreiu Machi „

8 „ 13 „

De la dlu Const. Gurbanu „

2 „ 30 „

de totu dara 153 fl. 38 cr.

care eu datulu de ieri s'au si transpusu la loculu destinatiunei. — Dunndieua se ajute mari nimisilor contributori de sute si mii de mihi de ori atata!

(P.)

Varietati.

(Primulu balu romanu natuinalu in Viena.) Dintr'o invitatiune ce septeman'a trecuta primiramu, vedem, cum că teneimea romana din Viena, sub patronatul Dómnului: Matilda Dumba, Maria de Filisanu si Iliana de Marentialleru, sambară viitoră, adeca in 9 martiu va aranjă unu balu splendidu in sal'a otelului „la Calulu albu.“ Venitulu este destinat

pentru infintiarea unui Cabinetu de lectura. Se primescu oferte de pretotindenii, cari prin colectanti său si de a dreptulu se potu tramite catra dlu B. G. Popoviciu la Viena, Fleischmarkt nr. 15. — Salutămu acestu anteu balu romanu in Viena si i urămu celu mai bunu succes!

(Necrologu.) Crud'a mórtă dede o lovitura adunecu semita poporului romanu din comun'a Calacea, in cattulu Temisiorei, rapindu-i vineri-a trecuta in 1. martiu n. pre demnului seu invetitoriu Petru Andreiu, in flórea barbatiei sale, in etate de abia 27 ani, spre nespresa dauna publica si celu mai afundu doia alu rudeniilor sale si amicilor sei. Reputatul, nascutu din parinti plugari seraci din Comlosiul-Banatului, teologu si preparandu, ca invetitoriu a escelatu intre cei mai laudati colegi ai sei si in restimpu de abia doi ani pre carier'a docentale si-a eluptat recuperarea publica a vener. Consistoriu dieceanu din Aradu. Dotat de la natura cu unu talentu raru, indiestratu cu multe vertuti sociale si oficiai, cu zelul nationalu si adeverat crestinescu, elu a fostu tuturor placutu si stimat, si poporului remane neutabilu! Pre langa poporului intregu si desclinitu disciplulii sei, ilu mai deplangu: doisoa socia Lila nasc. Teodorovicu, socrul seu preotu in Monostorul si cumnatu-seu preotu in Vîrga. Inmortarea sa a celebrat cu tota pompa sambat'a trecuta. Fia-i memor'a binecuvantata si vieti'a tuturor celor buni de esemplu!

= (Diaristic'a romana) acuma într'adeveru potemu dice că face propaganda chiar si prin ticele externe; a nume cetim in diariul italiano „Il Tempo“ din Venetia, cu dat'a 26 februarie, cumca in curendu va aparé acolo unu diariu politicu-literariu in limba romana, care va portă titlulu „Propaganda“ si va fi redesu de cetațenii romani cari de presintu se afla in Italia si totu de o data vréu să remana necunoscuti. Noului diariu va aparé totu a diecoa dia in 10, 20 si 30 a fie-carei lune in unu fasciculu elegant de dôue côle, avendu si cuperata. — Pretiul abonamentului pe unu trimestru: pentru Austro-Ungaria 2 fl. 40 cr. era pentru Romania 6 franci. Primulu numuru va aparé in 10 martiu, epistolele si banii sunt de a se adresă: Alla direzione del giornale „Propaganda“ presso l'amministrazione del „Tempo“, SS. Filippo e Giacomo, Venezia. Va se dica, admin'istratiunea dñariului de mare reputatiune „Il Tempo“ garantă pentru banii in casati, prin urmare foră nici o siovaire ni permite-mi a recomandă onorabilor nostri cetatori acésta momentosa intreprindere, caci numai astfelui ni petem castigă ónre inaintea confratilor italiani, cari de buna séma se vor bucură intielegendu că există in antic'a patria a romanilor unu organu romanu, despre care nu ne indoim că va fi unu ageru si valerosu anteluptatoriu pentru de-a face propaganda in interesulu romanismului, si in interesulu intregului elementu latinu. Asiá să fia!

= (Caiile ferate romane.) Diariulu „M. Politica“ carele se crede a fi bine informatu, ni aduce scirea, că in 4 l. c. s'a subacrisu la Viena unu contractu, prin care Societatea de calea ferata austriaca s'a ingagiata pentru construirea si esplotatiunea căilor ferate romane, cu acea conditie ca administratiunea acestei intreprinderi să fie incredintata acestei societati in restimpu de 40 de ani. — Asiá dñara austriacii vor avea cea mai buna ocazie pentru a se incubă in Romania.

= (Din Biserică Alba) ni se scrie, că in 14 fauru s'a arangiatu acolo unu balu stralucit in favoreea edificandei biserice romane de acolo, la care óspetii au fostu incantati de frumusetea musicilor romanesci, esecutata de catra banda militară din locu; petrecerea a durat pana demanetă, atât strainii cătu si conatiunali nostri fiindu pe deplin multiaminti, cu arangiarea acestui stralucit balu natuinalu, care pe langa splendoră sa remarcabila, a mai avut si acea calitate frumosă, că precum ni se spune, a avut si unu frumosu venit cu ratu pentru nobilul seu scopu. Ofertele mari nimose se vor publica din partea arangatorilor cătu de curendu. — Asceptămu!

(Inscriintare.) Langa notariul comunale din Totvaradie, cattulu Aradului, pote să afle de locu aplicare de adjunctu — unu tineru deprinsu intră cătu-va in afacerile notariale. Ofertele si conditiunile vor urma pre calea corespundintiei private.

Consemnarea

Contribuitorilor crestinesci intru ajutoi
riu celor de la consiliul de finantie.

Blasii — satu in Transilvania, — in urma
re Apelului publicat in diariul national
Albina:

1. Colecta priu dlu protopresviteru *Petru Chirilescu* din *Chisiu-Ineu*, dupa lista de sub A) 57 fl. 72 cr.

2. Priu dlu protopresviteru *Ioanu Tie-*
ranu din *Lipova*, dupa liste de sub B) 29 fl.
38 cr.

3. Prin dlu *Joane Popoviciu*, parochu si
asesoru consistorialu din *Jancahidu*, dupa lista
sub C) 15 fl.

4. Prin dlu *Nicolau Cosieriu*, inspectore
de scole din *Temisiöra*, dupa lista sub D) 10 fl.
50 cr.

5. Prin dlu *Joanu Moldovanu*, inspectore
de scole din *Siria*, dupa lista sub E) 9 fl.

6. Prin dlu protopresviteru *Andreiu Machi* din *Buteni* 8 fl. 13 cr.

7 De la comun'a bisericësca *Săratinu* 4 fl.

8. " " " Aradu 2 fl.
54 cr.

9. De la comun'a bisericësca *Radna* 2 fl.

10. " " " *Paulistinu* 2 fl.
27 cr.

11. De la comun'a bisericësca *Tornea* 2 fl.

12. " " Gain 2 fl.

13. " " Semlacu 2 fl.

24 cr.

14. Priu dlu *Luca Calaceanu*, inspectoru
de scole din *Temisiöra* 2 fl.

15. Prin dlu *Constantinu Gurbanu*, pro-

topresviteru in *Janopolea* 2 fl. 30 cr.

16 Priu dlu *Ioane Cornea*, parochu si a-

sesoru consistorialu din *Chisiu-Ineu* 1 fl. 30 cr.

17. De la dlu *Nicolau Hentiu*, inspectoru

de scole din *Halmagiu* 1 fl. — Sum'a totale:

153 fl. 38 cr. v. a.

Care suma s'a transpusu la locul desti-

natiunel.

Aradu, 16/28 februaru, 1872.

Andrei Papu m. p.

protosincelu.

Petru Petroviciu m. p.

asesoru si referinte

consistorialu.

Inscriintiare.

Senatul scolaru alu Consistoriului romanu gr. or. din Aradu, conformu §-lui 122 din statutulu organicu, a prespuit terminulu pentru depunerea esamenului de calificatiune pe 23 martiu a. c. st. vechiu.

Doritorii de a se supune acestui esamenu,
au a substerne acestui senatul scolaru petitiunile

loru, provedinte cu testimoniu l' preparandialu celu multu pana in 20 martiu, ér la terminulu susaretatu, a se infacisia demanéta la 9 ore in localitatile Consistoriali, aducenda cu sine tacs'a de 10. fl. v. a. prescrise in §. 125 alu statutului organicu, in folosulu fondului scolaru eparchialu.

Aradu in 10. februaru 1872.

Senatul scolaru alu Consistoriului romanu gr. or. din Aradu.

Repubicare de concursu.

Pentru statiunea invietatorësca vacante din *Santu-Janosiu*, cotta Torontalului, protopres-

viteratulu Versietiului, fiindu ca la concursulu publicat in nrü 9, 10 si 11 ai Albinei, nu s'a aratatu concurinti, sub conditiunile cuprinse acolo prin acëst'a se republica concursulu cu terminu de 14 dile de la anta'a inserare a an-

stei republicari in „Albina.”

Mercina, in 14 februaru st. v. 1872.

2--3 *Joane Popoviciu*, m. p.

protopresviterulu Veraietiului.

Concursu.

Pentru implinirea statiunei invietatorëscei la scol'a confesiunila orientala romana din co-

mun'a *Gertenisiu*, protopresviteratulu Versie-

tiului. Emolumenile sunt: 127 fl. v. a. grâu
18 meti, curcurudiu (papusioiu) 18 meti, lemn
4 stangeni, pamant de aratu 4 jugere, (lantie,) si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupă acestu postu, sunt
avisati a-si tramite recursele instruite conformu
Statutului organicu, subscrulsu ipana in 5 mart.
cal. vechiu a. c. candu se va efectua si alegerea.

Mercina, in 14 februaru st. v. 1872.

In co'ntelelegere cu

Comitetulu parochiale.

Joane Popoviciu, m. p.

2--3 protopresviterulu Versietiului.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa inscintiarea telegrafica din 6 martiu n.

Imprum. de statu convertat cu 50/0
64.70 Imprum. nationalu 71.50; Actiunile de
crediti 354.50; — sortiurile din 1860: 106.50
sortiurile din 1864: 144. — ; Obligatiunile de
sarcinarii de pamant, cele ung. 81.25; ba-
naticse 79.; transilv. 77.50 - bucov. 75.50
argintulu 111.25; galbenii 5.34 napole-
onii 8.94.

**La nrulu acest'a alaturam ca
Suplementu nrulu 8 alu diariului
umoristicu „Priculicu.”**

Ratiociniu sectiunei I. a Baniei gen. de ascuratiune reciproca „Transilvania,” pro 1871.

In trate	fl.	er.	fl.	er.	Erogate	fl.	er.	fl.	er.
Reserva de premie din anulu 1871			14987	57	Pentru desdaunari solvite			12126	60
Daune pendente			559	—	" daune pendente			2879	72
Premie dupa substragerea stornilor			41346	78	" premie de reassurare			7619	17
Tacse			1686	21	" provisiuni			4787	81
Interesse, casciguri la cursuri etc.			1940	94	" spese, timbre, tiparit, sp. de caletorii, chiria, lefi etc.			11519	35
					" scaderea la pretiulu mobilielor			235	10
					" scaderea la spesele de intemeiare			959	5
					" interesele actiilor			2158	93
					" reserv'a premielor pro 1872			17645	29
					" fondulu de cascigu pro 1871			590	48
			60520	50				60520	50

Ratiociniu sectiunei a II. pro 1871:

Reserva de premie din anulu 1871	fl.	er.	fl.	er.	Pentru capitaluri solvite asurate dupa desp. I. (pe viëtia unei persone)	fl.	er.	fl.	er.
Transportu de premie din anulu 1871			10168	6	9500			10500	—
Premie dupa asecuratiune desp. I. (pe o viëtia singurateca			5491	21	1000			2012	60
" " " desp. II. (pe doue vieti)	26342	92						2047	90
" " " desp. III. (pe casulu ajungerii unei etati determinate)	4769	8						928	46
Tacse			4239	28					
Tacse pentru administrarea asociatiunilor de capitaluri			35351	28					
Interesse, castiguri de cursuri etc.			1743	22					
			516	37					
			2423	—					
			55693	14					

Bilantiu pro 31 decembre 1871:

Actiive	fl.	er.	fl.	er.	Passive	fl.	er.	fl.	er.
Actiuni inca de elocatu			94700	—	Fondu de intemeiare			300000	—
Obligatiunile actionarilor			123180	—	Reserva de premie sect. I.			17646	29
fl. 15000 prioritati a I. societati a calei ferate trans. à 89.75			13462	50	Reserva pentru daune causate prin focu inca neliquidate			2879	72
fl. 10000 obligatiuni rurale a duc. Bucovina à 73.50			7350	—	Reserva de premie sect. II.			18463	80
fl. 12000 prioritati a I. societ. a cal. fer. trans. à 89.75			10770	—	Transportu de premie sect. II.			6567	26
depusi ca garantia pentru pretensiunile directorului gen. la o pensiune			15157	17	Reserva pentru casuri de mòrti insinuate			2012	60
Portofoliu de cambia			2914	20	Creditori			13028	99
Imprumuturi			29381	3	Versaminte la asociatiunile de capitaluri			341	61
Debitori			4516	—	Interesse nesolvite			3374	84
Mobilii			36443	78	Fondulu de castigu alu sect. I. din an. 1869			71	63
Spese de intemeiare			21417	30</td					